

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou ve věci

žalobce: **J. K.**
bytem X.
zastoupen advokátkou Mgr. Dianou Kajínkovou
sídlem U Střelnice 667/5, 500 09 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2019, č. j. JMK 38100/2019, sp. zn. S-JMK 24703/2019/OD/No,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Magistrát města Brna, odbor dopravně-správních činností („magistrát“) rozhodnutím ze dne 20. 12. 2018, č. j. ODSČ-70274/18-81 („rozhodnutí městského úřadu“) uznal žalobce

vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 ve spojení s § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Žalobce dne 23. 12. 2017 v 18:25 řídil v Brně na ulici Veveří u domu č. 62 ve směru z centra motorové vozidlo tov. zn. Š. O., RZ: X., jehož je provozovatelem („vozidlo žalobce“), aniž by byl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel. Kromě toho magistrát uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) ve spojení s § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu. Dne 23. 12. 2017 ve 20:15 se totiž žalobce na ulici Zahradníková č. 2 v Brně odmítl podrobit vyšetření za účelem zjištění, zda nebyl téhož dne v 18:25 při řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu. Za oba přestupky magistrát uložil žalobci pokutu ve výši 33 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 20 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Žalovaný poté rozhodnutím ze dne 11. 3. 2019, č. j. JMK 38100/2019, sp. zn. S-JMK 24703/2019/OD/No („rozhodnutí žalovaného“), potvrdil rozhodnutí magistrátu a zamítl odvolání žalobce. Ztotožnil se se skutkovým i právním hodnocením věci ze strany magistrátu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítá, že správní orgány neprokázaly, že by vozidlo žalobce v daný den řídil právě žalobce. Svědecké výpovědi neprokazovaly, že řidičem motorového vozidla byl právě on. Svědkyně L. nedokázala podle videozáznamu ztotožnit žalobce s řidičem vystupujícím z vozidla. Neviděla řidiči do obličeje a na totožnost osoby mohla usuzovat jen z oblečení. Ani svědek H. neviděl obličej řidiče motorového vozidla zcela, identifikoval jej pouze podle oblečení. Žalobce neměl na sobě žádné výrazné, nezaměnitelné, neběžné oblečení. Rozhodně tedy není vyloučené, že se na místě samém mohla pohybovat jiná osoba v totožném či velmi podobném oblečení. V rozhodnou dobu již navíc byla tma. Těmito námitkami se magistrát ani žalovaný nezabývali.
3. Žalobce dodává, že pobývá v Brně často. Jeho přítomnost v blízkosti vozidla tedy lze zcela logicky vysvětlit i jiným způsobem, např. zápůjčkou jeho vozidla jiné osobě, s níž se měl setkat. Správní orgány se snažily uznat žalobce vinným za každou cenu. Žalovaný ve svém rozhodnutí sám uvádí, že by jednotlivé důkazy izolovaně nepostačovaly k prokázání totožnosti řidiče, ve svém souhrnu však k uznání viny postačují. Těmito důkazy však jsou (1) kamerový záznam, na kterém není osoba řidiče poznat, (2) dvě výpovědi svědků, kteří řidiči vozidla neviděli do obličeje a „poznali“ jej za výrazně snížené viditelnosti pouze podle nevýrazného oblečení, a (3) skutečnost, že se žalobce, jakožto provozovatel vozidla, nacházel poblíž. Pokud tyto důkazy nepostačují jednotlivě k prokázání viny žalobce, nemohou stačit ani ve svém souhrnu. Svědecké výpovědi se navzájem nedoplňují, ale tvrdí prakticky stejné věci stran osoby řidiče.
4. Žalobce dále namítá, že správní orgány neprokázaly jeho zavinění. Aby se osoba mohla dopustit spáchání přestupku řízení vozidla bez příslušného oprávnění, musela by vědět, že jí byl platně uložen zákaz řízení motorových vozidel, resp. to nevědět, ač to vědět mohla a měla. V průběhu správního řízení žalobce uváděl, že se nedověděl a ani nemohl dovědět o doručení datové zprávy s rozhodnutím o správním trestu. Aplikace, kterou k přístupu do datových zpráv používal, měla zřejmě poruchu. Nehlásila mu příchozí poštu. Po přihlášení do datové schránky se mu navíc došla pošta nezobrazila. Žalobce tedy sám aktivně

zjišťoval, zda dané rozhodnutí nebylo vydáno. Oprávněně měl za to, že nikoli. Přitom nemohl vědět, kdy mu dané rozhodnutí přijde. Rozhodně tak nelze souhlasit, že měl vědět, že zrovna mu zrovna v listopadu 2017 dorazí rozhodnutí s uloženým správním trestem zákazu řízení motorových vozidel.

5. Žalobce také napadá posouzení materiální stránky přestupku. Na to podle něj má vliv, kde žalobce jízdu započal. Z rozhodnutí žalovaného plyne, že to na materiální stránku přestupku nemá vliv, neboť materiální stránka přestupku, tedy jeho společenská škodlivost byla naplněna, i kdyby obviněný s vozidlem ujel jakoukoli vzdálenost. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že to byl právě žalobce, kdo z předmětného motorového vozidla na kamerovém záznamu vystupuje, měl se zabývat otázkou, kdy žalobce a za jakých okolností za volant motorového vozidla usedl.
6. Poslední žalobní bod se týká přestupku spočívajícího v odmítnutí žalobce podrobit se vyšetření za účelem zjištění, zda nebyl při řízení vozidla pod vlivem alkoholu. Žalovaný se nevypořádal s otázkou, zda policisté žalobce řádně vyzvali k podrobení se dechové zkoušce, resp. zda vůbec měl povinnost se jí podrobit. Žalobce se cca na půl hodiny až hodinu ztratil z dohledu všem svědkům. Během této doby mohl požívat alkoholické nápoje. Výzva k podrobení se dechové zkoušce proto již nebyla oprávněná. Pokud se žalovaný opírá o to, že osoba na kamerovém záznamu byla pod vlivem alkoholu, opomíná, že tato osoba mohla požit alkohol po vystoupení z vozidla. Žalobce pak napadá úvahy o ovlivnění osoby na kamerovém záznamu alkoholem. Uniká mu také logika závěru žalovaného, že žalobce opustil své vozidlo v technicky nezpůsobilém stavu, ačkoli by měl dbát o svůj majetek.
7. Žalobce dále uvádí, že jej policisté nepoučili o následcích případného odmítnutí dechové zkoušky a lékařského vyšetření. Přitom podle § 13 zákona č. 273/2008, o Policii České republiky („zákon o Policii“), policista musí před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejích právech a povinnostech. Zasahující policisté tedy měli žalobce poučit, že má povinnost se dechové zkoušce či lékařskému vyšetření podrobit a pokud tak neučiní, dopouští se přestupku. Absenci tohoto poučení nemůže nahradit jednolitý text poučení, který žalobce ani neměl čas si přečíst. Zasahující policisté žalobce navíc v žalobci vzbudili dojem, že může provedení dechové zkoušky i lékařského vyšetření odmítnout.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že v přestupkovém řízení bylo prokázáno, že žalobce řídil vozidlo minimálně od zastávky MHD Rybkova ve směru od centra do parku Björnsenův sad. Plyne to z kamerového záznamu z budovy Polikliniky Zahradníkovy a výpovědí svědků. Z provedeného dokazování jako celku bylo zjevné, že vozidlo řídil žalobce. Přestože by jednotlivé důkazy izolovaně pravděpodobně nestačily k prokázání totožnosti řidiče vozidla, neznamená to, že ve svém souhrnu nepostačují.
9. Podle žalovaného je pak nepodstatné, zda žalobci nefungovala aplikace, kterou používal k přístupu do své datové schránky. Žalobce se mohl vždy seznámit s obsahem své datové schránky prostřednictvím správcem podporované webové aplikace. Žalobce tedy mohl a

měl vědět, že mu bylo po kontrole policií v červenci 2017, kdy bezdůvodně přejížděl mezi jízdními pruhy a odmítl se podrobit vyšetření na přítomnost alkoholu, doručeno rozhodnutí o zákazu řízení motorových vozidel, kvůli kterému pozbyl řidičské oprávnění.

10. K námitkám o nenaplnění materiální stránky přestupku žalovaný uvedl, že osoba, která pozbyla řidičské oprávnění, představuje ohrožení nejen pro sebe, ale i ostatní účastníky silničního provozu. Společenská nebezpečnost jednání žalobce tedy spočívala v ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, bez ohledu na to, jakou vzdálenost žalobce ujel.
11. Co se zákonnosti výzvy k podrobení se dechové zkoušce či lékařskému vyšetření týče, naplnění skutkové podstaty daného přestupku plyne z písemných podkladů policie. Žalobce byl podle nich poučen o následcích neuposlechnutí výzvy. Toto poučení odmítl podepsat s tím, že své vozidlo neřídil. Samotné odmítnutí pak plyne z videozáznamu. V době, kdy jej policie vyzvala k podrobení se vyšetření na přítomnost alkoholu v krvi, měla policie podezření, že se žalobce účastnil dopravní nehody na zastávce MHD Rybkova. Existovala zde proto souvislost mezi důvodem výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích jako řidiče.
12. Žalovaný odkazuje na kamerový záznam, na kterém se nachází vozidlo žalobce přijíždějící na okraj trávníku, ze kterého vystupuje osoba (žalobce), která se poté přesunuje k blízkému stromku a močí. Svědkyně L. přitom vypověděla, že když byla ve vzdálenosti 15-20 metrů od auta, viděla z něj vystoupit řidiče, který pak šel močit ke stromku a evidentně nestabilně – na první pohled pod vlivem alkoholu – odešel do parku. Podobně svědek H. viděl, jak z místa řidiče vystoupil muž, který se snažil zamknout auto klíčem na elektronické zamykání, potácel se u toho a nemohl se trefit. Svědek také viděl tohoto muže močit u stromku. Poté, co hlídka žalobce vypátrala, jevil známky ovlivnění alkoholem. Policisté tedy s ohledem na výše uvedené měli důvod jej vyzvat, aby se podrobil dechové zkoušce či lékařskému vyšetření na přítomnost alkoholu v krvi. Skutečnost, že mezi výzvou a řízením vozidla uplynuly necelé dvě hodiny, není „přetržením“ souvislosti ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu. Je rozdíl mezi běžným ukončením jízdy a opouštěním nezabezpečeného vozidla na trávě v brněnském parku s rozbitým zadním sklem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Žaloba **není důvodná**.
14. Žalobce podal žalobu včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s.ř.s.“). Jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.). V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání. Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání. Žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasil. Žalobce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil k výzvě, zda souhlasí s tím, aby krajský soud rozhodl o věci bez jednání. V souladu s § 51 odst. 1 věta druhá se proto má za to,

že s rozhodnutím o věci samé bez jednání souhlasí. Krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.

15. Žalobce vznáší čtyři žalobní body: a) správní orgány neprokázaly, že žalobce v inkriminovanou dobu řídil své vozidlo, b) správní orgány neprokázaly jeho zavinění u přestupku řízení vozidla bez příslušného řidičského oprávnění, c) u stejného přestupku správní orgány neprokázaly naplnění materiální stránky, d) policisté postupovali nezákonně při výzvě, aby se žalobce podrobil dechové zkoušce nebo lékařskému vyšetření. Krajský soud nyní v tomto pořadí jednotlivé námitky vypořádá.

a) Identifikace žalobce coby řidiče vozidla

16. Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“) platí, že „[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“ Podle § 50 odst. 1 správního řádu pak platí, že „podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.“ Ustanovení § 50 odst. 3 správního řádu dodává, že „správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.“ Podle § 50 odst. 4 správního řádu „hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.“ V souladu s § 51 odst. 1 správního řádu pak lze „[k] provedení důkazů (...) užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.“
17. Ve vztahu k dokazování prostřednictvím nepřímých důkazů v řízení o přestupcích Nejvyšší správní soud ve své judikatuře stanovil určité obecné zásady. Např. v rozhodnutí ze dne 3. 5. 2007, č. j. 8 As 10/2006-48, uvedl: „Pokud je odpovědnost za přestupkové jednání dovozována z nepřímých důkazů, musí tyto důkazy tvořit ucelený logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních.“ (viz také např. rozsudek ze dne 22. 4. 2004, č. j. 2 As 3/2004-70, publ. pod č. 309/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud také ve své judikatuře uvedl: „Pokud o průběhu incidentu nemohl (...) vypovídat žádný očité svědek (...), pak je zcela v souladu se zákonem, pokud správní orgány zjišťovaly skutečný stav věci dalšími prostředky, tj. například výpověďmi osob, které nebyly přímými svědky (...), avšak byly na místě bezprostředně poté a mohly vypovídat o průběhu souvisejících skutečností.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2009, č. j. 9 As 27/2008-58).
18. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutečnosti: magistrát provedl během ústního jednání dne 27. 6. 2018 důkaz zhlédnutím kamerových záznamů. První z nich je z kamery na ulici Zahradníková u vjezdu na parkoviště a vchodu do Björnsenova sadu v Brně. Zhruba v čase 18:31:10 je na něm vidět příjezd bílého vozu Škoda Octavia, které se zapnutými blinkry zajede na trávník po pravé straně před závorou parkoviště. Vystupuje

z něj poté muž ve světlých kalhotách a (na daném černobílém záznamu) tmavší bundě. Byť tvář není plně rozpoznatelná, lze ze záznamu vidět, že daný muž má vpředu delší vlasy, které si rukou shrnuje dozadu. V kontextu druhého videozáznamu s výzvou k podrobení se dechové zkoušce či lékařskému vyšetření (viz bod 39 níže) lze spatřovat podobu osoby na videozáznamu z ulice Zahradníková a na videozáznamu s výzvou, na kterém je žalobce.

19. V čase 18:36:03 kolem vozidla žalobce prochází muž se ženou a sleduj počínání řidiče vozidla žalobce. Zhruba v čase 18:36:22 řidič bílého vozidla odchází směrem k parku. Jeho chůze určitě není pevná a vykazuje znaky možného ovlivnění alkoholem. V čase 18:36:35 se pak řidič vozidla přitáčí k nedalekému stromku a začíná močit. V čase 18:37:16 se v záběru objevuje žena a její pes, kterou je podle spisového materiálu svědkyně E. L. Svědkyně stojí poblíž auta, kde čeká na svého psa a vidí řidiče vozidla u stromku. Z parkoviště o několik vteřin později vyjíždí jiné vozidlo, které u vozidla žalobce poté přibrzdí, a jeho řidič se dá do řeči se svědkyní L. Jde o muže, který zhruba minutu a půl předtím se ženou procházel kolem vozidla žalobce, a jak plyne ze spisu, tímto mužem je pozdější svědek D. H. V ten moment řidič vozidla žalobce odchází od stromku dále do parku. Svědkyně L. následně obhlíží vozidlo žalobce. V čase zhruba 18:48:40 se pak na místě objevují policisté, svědkyně L. a muž, který hovoří s policisty.
20. Svědkyně L. ve své výpovědi během ústního jednání dne 27. 6. 2018 vypověděla, že dne 23. 12. 2017 při venčení psa viděla vozidlo, které najelo do parku u parkoviště u polikliniky na trávu, což ji zarazilo. Situaci dále sledovala, byla od vozu asi 15-20 metrů. Viděla vystoupit řidiče, který se u vozidla dlouho zdržoval a pak se šel vymočít ke stromku. Poté odešel evidentně nestabilně, na první pohled pod vlivem alkoholu, do parku a ztratil se jí z dohledu. Přiblížila se k autu a viděla, že je nabourané a má rozbité zadní sklo. Při obhlídce auta spatřila okolo z parkoviště projíždět pána, se kterým se zná z venčení psů. Sdělila mu, co viděla, a dohodli se, že zavolají policii. Vypověděla také, že policie a jí známý pán jeli hledat řidiče vozidla žalobce. Následně se na místo vrátili s dalším mužem a ptali se, zda je to řidič nabouraného vozidla, na což odpověděla, že je to on. Poznala jej určitě a bezpečně. Na vizáži ji upoutaly vlasy přes obličej. Na otázku, zda mu viděla do obličeje, vypověděla, že by řekla, že ano, protože ho sledovala. Po zhlédnutí videa, na kterém policie vyzývá žalobce k podrobení se dechové zkoušce či lékařského vyšetření, svědkyně vypověděla, že si po 6 měsících od oné události není stoprocentně jistá, ale řekla by, že je to on. Vlasy měl tak, jak je měl tehdy řidič vozidla žalobce. Když dotyčného tehdy policisté dovezli na místo, tak si byla zcela jistá a přesně věděla, že to byl řidič daného vozidla.
21. Svědek H. při ústním jednání dne 30. 8. 2018 vypověděl, že v daný den a hodinu šel s manželkou a dvěma dětmi na roh budovy polikliniky, kde viděl v parku na trávníku u stromu stát bílé nebo světlé vozidlo Š. O. I. Viděl u něj muže, který se potácel a nemohl se strefit do zamykání vozu. Auto mělo rozbitá skla. Byl i svědkem jeho močení u stromku. Při vyjíždění z parkoviště jej zastavila a oslovila paní, se kterou se v parku potkává při venčení psů. Ptala se ho, zda jednání řidiče také viděl. Zavolali spolu policii, která za krátkou dobu přijela. Policisté jej požádali, aby k nim nasedl a jeli hledat řidiče vozidla žalobce. Projeli nejbližší okolí a našli jej sedět na druhém konci parkoviště, ze kterého svědek předtím vyjížděl. Policisté jej naložili do auta a všichni se vrátili k vozidlu žalobce. Tam jeho řidič odmítl dechovou zkoušku. Na otázku, zda jej bezpečně poznal,

svědek H. odpověděl, že ano. Jistě se jednalo o muže, kterého viděl stát u vozidla žalobce. Poznal ho podle oblečení, které měl na sobě. Vypadal, jako kdyby o sebe nepečoval. Blíže ho pro časový odstup již popsat schopen nebyl. Na otázku, zda danému muži viděl do obličeje, svědek H. vypověděl, že mu částečně do obličeje viděl. Jízdu samotného vozu však nespatriil, šel kolem, až když už auto bylo na trávníku.

22. Z výše shrnutého obsahu kamerových záznamů, svědeckých výpovědí svědků L. a H. a ze skutečnosti, že policisté žalobce jako provozovatele daného vozidla objevili nedaleko místa nehody, vzal magistrát za prokázané, že žalobce v inkriminované době svůj vůz řídil. Žalovaný s takovým hodnocením ztotožnil. A ztotožňuje se s ním i krajský soud. Pokud správní orgány hodnotily zmíněné důkazy ve vzájemné souvislosti, důvodně a v míře hraničící s jistotou, z jejich souhrnu plynulo, že v daném místě a čase své vozidlo řídil právě žalobce. Žádný z důkazů sice nelze jednoznačně označit za přímý ve vztahu k jednání, které je součástí skutkové podstaty daného přestupku: tedy že žalobce řídil své vozidlo, aniž k tomu měl řidičské oprávnění. Na kamerovém záznamu, na kterém je vidět jízda vozidla žalobce, totiž není jednoznačně viditelná tvář řidiče vozidla žalobce, maximálně lze hovořit o podobě daného řidiče a žalobce, zejména co se úpravy vlasů týče (viz videozáznam s výzvou popsáný v bodě 39 níže). Svědek H. pak jízdu daného vozidla neviděl, protože kolem něj procházel v době, kdy bylo již „zaparkováno“ na trávníku. Snad jen o výpovědi svědkyně L. lze říci, že byla přímým důkazem v té části, ve které tvrdí, že viděla vozidlo žalobce najet do parku u parkoviště u polikliniky na trávu a poznala žalobce poté, co jej přivedla policie, jako jeho řidiče. Tyto důkazy však nade vši pochybnost tvoří provázaný řetězec.
23. Na videozáznamu z polikliniky je vidět příjezd vozidla na travnatý prostor u parku. Jeho řidič s účesem obdobným tehdejší úpravě vlasů žalobce (jak lze pozorovat z druhého videozáznamu s výzvou žalobci k podrobení se dechové zkoušce či lékařskému vyšetření), vystupuje z vozidla a po chvíli odchází zřetelně nejistou chůzí, typickou pro opilého člověka, ke stromku, kde začíná močit. Kolem prochází svědek H. se ženou (sice na záznamu nejsou děti, jak vypověděl, ale tato nepřesnost i s ohledem na časový odstup nezpochybňuje důvěryhodnost jeho výpovědi). Celou situaci pozoruje svědkyně L., která venčí psa, a po vzdálení se řidiče vozidla poté osloví kolemjedoucího svědka H. Oba popisují skutkový děj zcela shodně, včetně popisu žalobce, vad nabouraného vozidla a jednání jeho řidiče. Po příjezdu policie pak svědek H. napomohl při vyhledání žalobce nedaleko jeho nabouraného vozidla. Byl si zcela jistý, že to byl on, koho viděl u vozidla žalobce. Jistou si v daný moment byla i svědkyně L. Poté, co jí referentka magistrátu při ústním jednání pustila videozáznam s výzvou, na němž je žalobce, vypověděla – ač si s ohledem na časový odstup nebyla stoprocentně jistá - že by řekla, že je to on. Velmi konkrétně poté poukázala na úpravu vlasů řidiče vozidla, která odpovídala úpravě vlasů žalobce.
24. Jestliže tedy osoba vypadající jako žalobce řídila vozidlo žalobce, kterého poté policisté objevili nedaleko jeho odstaveného vozidla, přičemž žalobce i daná osoba byli podle svědků pod vlivem alkoholu, pak z toho podle krajského soudu v dostatečné míře plyne jediné vysvětlení: daný vůz v daném místě a čase řídil žalobce. Námítky, kterými se žalobce snaží tento závěr správních orgánů zpochybnit, nejsou tváří v tvář důkazům obsaženým ve spise důvěryhodné. Jde o neúspěšný pokus účelově rozmělnit důkazní

řetězec dovozený magistrátem a stvrzený žalovaným. Tento důkazní řetězec ovšem je ucelený a logicky provázaný. Žádný důkaz v něm nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost ostatních důkazů. Magistrát i žalovaný proto po této stránce v otázce identity řidiče vozidla žalobce splnili důkazní požadavky plynoucí ze správního řádu a judikatury Nejvyššího správního soudu.

25. Námitky žalobce, podle kterých správní orgány neprokázaly, že řídil své vozidlo dne 23. 12. 2017 kolem 18:25 na ulici Veverí v Brně, jsou proto nedůvodné. Žalobce tehdy svůj vůz řídil.

b) Zavinení žalobce ve vztahu k přestupku řízení vozidla bez příslušného řidičského oprávnění

26. Žalobce dále namítá, že mu správní orgány neprokázaly zavinení coby obligatorní znak přestupku. Nevěděl totiž, že pozbyl řidičské oprávnění, protože neobdržel rozhodnutí, které mu takový trest ukládalo. Podle § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich („zákon o odpovědnosti za přestupky“) platí: „*K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinení. Postačí zavinení z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinení.*“ Podle § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky pak platí: „*Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel: a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.*“
27. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutečnosti. Podle výpisu z evidenční karty řidiče ze dne 5. 6. 2018, který magistrát provedl k důkazu při jednání dne 27. 6. 2018, plyne, že žalobce dne 7. 11. 2017 pozbyl řidičské oprávnění. V tento den nabyl právní moci příkaz Magistrátu města Jihlavy ze dne 17. 10. 2017, č. j. SZ-MMJ/OD/16892/2017/5, kterým byl obviněnému uložen zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 24 měsíců za přestupky spáchané dne 9. 7. 2017. Kopie tohoto příkazu je na žádost magistrátu součástí spisu stejně jako kopie doručanky ze systému datových schránek, z níž plyne, že příkaz byl žalobci doručen na základě fikce doručení dne 28. 10. 2017. Pokud tedy žalobce řídil svůj vůz dne 23. 12. 2017, řídil jej dalece před uplynutím doby uloženého zákazu řízení motorových vozidel.
28. Magistrát pak dospěl k závěru, že žalobce porušil zákaz řízení z nevědomé nedbalosti. Mohl a měl se v desetidenní lhůtě po dodání (nikoliv doručení) příkazu Magistrátu města Jihlavy ve své datové schránce seznámit s jeho obsahem. Pokud tak neučinil, v důsledku čehož vznikla fikce doručení, jde mu to k tíži.
29. Krajský soud se s tímto hodnocením plně ztotožňuje. Podle § 17 odst. 1, 3 a 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů totiž platí, že pokud to umožňuje „*povaha dokumentu a má-li fyzická osoba (...) zpřístupněnu svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě. Doručuje-li se způsobem podle tohoto zákona, ustanovení jiných právních předpisů upravující způsob doručení se nepoužijí. (...) Dokument, který byl dodán do datové schránky, je doručen okamžikem, kdy se do datové*

schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. (...) Nepřihlásí-li se do datové schránky osoba podle odstavce 3 ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty.“

30. Podobně jako každý z nás v otázkách doručování odpovídá za svoji poštovní schránku, odpovídají ti, kdo si zřídili datovou schránku, i za doručování do ní, resp. za (ne)vyzvedávání si tam doručené pošty. Opačný závěr by popíral samotný smysl a účel existence a používání datových schránek. Žalobce se proto měl a mohl svoji datovou schránku kontrolovat a zjistit tak, že mu byl uložen trest zákazu řízení motorových vozidel. Příkaz Magistrátu města Jihlavy mu byl řádně a v souladu se zákonem doručen. Žalobní argumentace proto s ohledem na právě uvedené nemůže mít právní relevanci. Magistrát i žalovaný posoudili otázku zavinění žalobce při spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 ve spojení s § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu správně.

31. Námitky žalobce směřující vůči absenci prokázaného zavinění při řízení vozidla bez řidičského oprávnění proto nejsou důvodné.

c) Vydání rozhodnutí magistrátu před vydání rozhodnutí o odvoláních proti jeho dílčím procesním rozhodnutím

32. Svůj třetí žalobní bod žalobce směřuje proti posouzení materiální stránky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 ve spojení s § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu.

33. Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem „společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“. Materiálním znakem přestupku je jeho společenská škodlivost, přičemž za společensky škodlivé lze považovat porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. § 3 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky). Účelem zákona o silničním provozu je stanovení podmínek pro zajištění bezpečného a plynulého provozu na veřejně přístupných pozemních komunikacích. K zabezpečení tohoto úkolu stanoví práva a povinnosti účastníků silničního provozu (srov. důvodovou zprávu k § 1 zákona o silničním provozu). Porušením zájmu chráněného zákonem tak je porušení podmínek pro zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2019, č. j. 44 A 5/2019-36, bod 31-32).

34. Magistrát ve svém rozhodnutí k posuzované otázce uvedl, že naplnění materiální stránky přestupku spatřuje v nerespektování pravidel silničního provozu a dále pak v ohrožení bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, protože obviněný po uložení správním trestu zákazu řízení motorových vozidel neskýtá záruku bezpečného řízení motorového vozidla pro ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích (po jeho vykonání musí prokázat splnění několika podmínek, např. zdravotní a odbornou způsobilost řídit motorová vozidla pro vrácení řidičského oprávnění). Žalovaný v reakci na odvolací námitky žalobce konstatoval, že podstatné je jen to, že obviněný řídil vozidlo. Bez ohledu na to, kde jízdu započal. Materiální stránka přestupku byla naplněna, i kdyby obviněný s vozidlem ujel jakoukoliv vzdálenost. Obviněný, který pozbyl řidičské

oprávnění z důvodu uloženého zákazu, není schopen v souladu se zákonem o silničním provozu osvědčit, že splňuje podmínky, které zákon od řidiče motorového vozidla požaduje. Taková osoba pak představuje ohrožení nejen pro sebe, ale i pro ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

35. Krajský soud má i v případě tohoto žalobního bodu za to, že se žalobce snaží pozornost svést do míst, která nemají právní relevanci. Pro závěr o naplnění materiální stránky tohoto jeho přestupku opravdu nehraje roli, kdy a kde začal vozidlo řídit. Důležité je jen to, že v době uloženého zákazu řízení vozidlo řídil, což bylo v řízení bezpečně prokázáno. Krajský soud se pak plně ztotožňuje se oběma správními orgány v hodnocení závažnosti jednání žalobce. Nebezpečí, jaké pro účastníky silničního provozu představuje řidič, který obdržel trest zákazu řízení, není namístě zlehčovat. Jednání žalobce bylo společenské škodlivé a naplňovalo tak materiální stránku daného přestupku. I námitky žalobce poukazující na nedostatečné prokázání materiální stránky přestupku je proto nedůvodná.

d) Zákonnost výzvy, aby se žalobce podrobil dechové zkoušce nebo lékařskému vyšetření

36. Žalobce ve svém posledním žalobním bodu namítá, že se žalovaný nevypořádal s otázkou, zda zasahující policisté žalobce řádně vyzvali k podrobení se dechové zkoušce, resp. zda žalobce vůbec měl povinnost se jí podrobit. Tato výzva byla nedůvodná s ohledem na časový odstup mezi ní a událostmi, které ji měly ospravedlňovat. Policisté kromě toho žalobce neměli poučit o následcích odmítnutí podrobit se výzvě.
37. Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu platí, že se řidič musí „*podrobit se na výzvu policisty (...) vyšetření podle zvláštního předpisu, ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.*“ Tímto zvláštním předpisem byl v relevantní době § 20 odst. 1 písm. a) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek („zákona o ochraně zdraví před návykovými látkami“), podle kterého platí: „*Orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření je povinna se podrobit osoba: a) u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek (...).*“ Podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu se „*[f]yzická osoba (...) dopustí přestupku tím, že [se] v provozu na pozemních komunikacích (...) v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.*“ Ustanovení § 13 zákona o Policii dodává: „*Policista je povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejích právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí.*“
38. Mezi účastníky je nejprve sporná otázka důvodnosti výzvy učiněné policisty vůči žalobci ve smyslu § 20 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně zdraví před návykovými látkami. Žalovaný k tomu ve svém rozhodnutí a ve vyjádření k žalobě cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011-63. Oprávněný podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu podle tohoto rozsudku může osobu vyzvat, aby se podrobila vyšetření vedoucímu ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem, jen tehdy, pokud se tato osoba přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích. Takovou osobou již není ten, kdo se po odstavení motorového vozidla již hodinu věnuje

jiné činnosti, pokud tato činnost není zakázána a nemá přímou souvislost s provozem na pozemních komunikacích.

39. Ze správního spisu krajský soud zjistil tyto skutečnosti. Na videozáznamu, který obsahuje CD založené ve správním spisu, policista nejprve uvádí čas jeho pořízení v den 23. 12. 2017 ve 20:15. Žalobce se odmítá sám identifikovat, což poté činí policista. Poté policista uvádí, že je žalobce podezřelý z řízení motorového vozidla, během kterého měl na ulici Veverí způsobit dopravní nehodu. Následně vyzývá žalobce jménem zákona, aby se podrobil dechové zkoušce, což žalobce s tvrzením, že neřídil žádné vozidlo, odmítá. Policista pokračuje výzvou jménem zákona, aby se žalobce podrobil lékařskému vyšetření. Žalobce opět odpovídá, že žádné auto neřídil, na což policista reaguje, že to je v šetření. Žalobce říká, že k podrobení se lékařské zkoušce nemá důvod. Záznam v ten moment končí.
40. Ve správním spisu je poté úřední záznam o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky před anebo během jízdy. Plyne z něj, že kontrola proběhla v souvislosti s dopravní nehodou, přičemž policie žalobce podezírá z užití alkoholického nápoje. Dále se v něm uvádí, že dechovou zkoušku žalobce odmítl a orientační vyšetření na jinou návykovou látku neproběhlo. Policie zaznamenala, že žalobce odmítl uvést, zda požil návykovou látku. Jeho chování bylo odmítavé, unavené, zpomalené, zmatečné a neklidné. Pohyby nekoordinované a postoj i chůze nejisté. Záznam poukazuje i na zarudlé oči a zápach alkoholu. Poté tento záznam dokumentuje provedené výzvy k lékařskému vyšetření a jeho odmítnutí žalobcem, zadržení řidičského průkazu a zabránění v další jízdě.
41. Správní spis také obsahuje fotodokumentaci poškození sloupku a zábradlí na zastávce MHD Rybkova. Ve své výpovědi ze dne 30. 8. 2018 svědek H. uvedl, že sice samotnou nehodu neviděl, ale u nástupního ostrůvku, na který zřejmě řidič najel, viděl střepy, nárazník a na zemi registrační značku. Fotodokumentace pak znázorňuje i poškození vozidla žalobce. V jeho přední části chybí právě svědkem H. zmíněná registrační značku, která je položena vedle vozidla žalobce. Magistrát poté ve svém rozhodnutí odkazuje i na kamerový záznam z polikliniky a výpovědi svědků H. a L., ze kterých plynulo, že žalobce coby řidič vozidla byl podle své chůze a chování pod vlivem alkoholu.
42. Podle krajského soudu policie měla důvodné podezření, že žalobce pod vlivem alkoholu vykonával činnost, při níž mohl ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek. Odůvodňovala jej odkazem na dopravní nehodu na zastávce brněnské MHD Rybkova, jejíž následky (včetně poškození vozidla žalobce) dokládá fotodokumentace ve spisovém materiálu i výše uvedená výpověď svědka H., který s policií spolupracoval při vyhledání žalobce v okolí jeho odstaveného vozidla. Podle krajského soudu pak na důvodnosti podezření ospravedlňujícího výzvu nic nemění ani dvouhodinová prodleva mezi časem nehody na MHD zastávce Rybkova a učiněním výzvy. Jak plyne ze spisového materiálu, policie po svém příjezdu zajišťovala důkazy a opatrovala si vysvětlení přítomných osob, o nichž pořizovala úřední záznamy. To vše si určitou časovou prodlevu vyžádalo. V daný moment zjištěné okolnosti pak daly vzniknout podezření, že žalobce jako osoba, která podle všeho způsobila dopravní nehodu na MHD zastávce Rybkova, byl pod vlivem alkoholu. To policisté chtěli zjistit a v souladu se svými zákonnými

oprávněnými proto žalobce vyzvali, aby se podrobil dechové zkoušce nebo lékařskému vyšetření.

43. V této věci pak podle krajského soudu nelze aplikovat závěry Nejvyššího správního soudu z rozsudku ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011-63, ze kterého plyne, že se osoba již přímo neúčastní silničního provozu, pokud odstavila své vozidlo a již hodinu se věnuje jiné činnosti, která není zakázána a nemá přímou souvislost s provozem na pozemních komunikacích. V dané věci rozhodované Nejvyšším správním soudem totiž nedošlo k žádné dopravní nehodě. Nešlo v ní proto o její šetření, zjišťování jejích následků a podezření, že vyzvaná osoba byla jejím pachatelem, přičemž ji podle v mezidobě zjištěných okolností zřejmě spáchala pod vlivem alkoholu. Aplikace závěrů daného rozsudku v tomto kontextu by mohla v praxi vést k nerozumným následkům. Nebylo by možné zjistit vliv alkoholu či jiné návykové látky u osob, které policisté dohledají či zadrží s časovým odstupem, způsobeným nutností zjistit v daném místě a čase zjistitelné okolnosti věci, které poté zakládají ono důvodné podezření ve smyslu § 20 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně zdraví před návykovými látkami. Krajský soud proto souhlasí se žalovaným, že v této věci nedošlo k „přetržení“ souvislosti mezi událostmi silničního provozu, ke kterým došlo na zastávce MHD Rybkova, nedalekého prostoru vchodu do Björnsonova parku před poliklinikou na ulici Zahradníková a výzvou učiněnou vůči žalobci. Námitka, že policisté vyzvali žalobce k podrobení se dechové zkoušce či lékařskému vyšetření nedůvodně, je proto sama nedůvodná.
44. Poslední dílčí námitkou je údajně absentující poučení žalobce, jaké pro něj bude mít následky, pokud se dechové zkoušce nebo lékařskému vyšetření nepodrobí. Je pravdou, že na videozáznamu s výzvou (viz bod 39 výše) toto poučení nezazní. Krajský soud však poukazuje na písemné poučení, které je ve správním spise, a na které ostatně poukazuje i žalovaný. V jeho závěru se výslovně uvádí, že pokud se řidič vozidla v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem, dopouští se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, za který mu hrozí pokuta ve výši 25 000 až 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho do dvou let. Žalobce toto poučení odmítl podepsat a uvedl na dané písemnosti jen to, že neřídil vozidlo. Poučení nicméně k dispozici měl a skutečnost, že si jej neprostudoval, jde jen a pouze k jeho tíži.
45. Námitky žalobce o nezákonnosti výzvy, aby se podrobil dechové zkoušce nebo lékařskému vyšetření, jsou proto taktéž nedůvodné.

VI. Závěr a náklady řízení

46. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že nejsou důvodné. Proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
47. O nákladech řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 9. listopadu 2020

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.